

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 177.

V Ljubljani, v soboto 4. avgusta 1894.

Letnik XXII.

Gimnazija v Kranju.

Vsled znanega dislokacijskega ukaza bivšega naučnega ministra barona Gautscha z dne 8. avgusta 1887 se je c. kr. nižja gimnazija v Kranju opustila. Mestna občina kranjska je po svojem zastopu storila vse potrebne korake, da se ta za mesto Kranj in celo Gorenjsko prepotrebni zavod ohrani. Dne 17. oktobra 1887 se je posebna deputacija, v kateri so bili župan kranjskega mesta Šavnik, bivša državna poslanca dr. Poklukar in knez E. Windischgraetz ter tedanji dež. odbornik O. Detela, poklonila Njegovemu Veličanstvu ter izročila prošnjo za obstanek gimnazije. V prošnji je dež. odbor navajal, da 150.000 inteligentnega gorenjskega prebivalstva nima nobene srednje šole, ako se opusti gimnazija v Kranju. Ljubljanska gimnazija je bila že tedaj tako prenapolnjena, da ni mogla sprejemati vseh učencev z Gorenjskega. Kranjsko mesto je z velikimi žrtvami pripravilo gimnazijsko poslopje in donášalo h troškom 1000 gl. vsako leto. Mesto ima najugodnejšo lego sredi Gorenjskega in učenci se tam ceneje oskrbujejo in bolje nadzorujejo, kakor v večjih mestih; pa tudi učencev je imela gimnazija lepo število. Poleg tega bi bil hud udarec za celo deželo, ker bi se skrčilo število v srednjih in v višjih šolah, na Kranjskem pa še v vseh strokah primanjkuje kompetentov, ki bi bili zmožni obeh deželnih jezikov. Toda tedajni g. učni minister je imel za to prošnjo trdo srce ter vrnil prošnjo sklicevaje se na Najvišji odlok.

Toda mestni zastop se ni dal ostrašiti, trkal je na vrata naučnega ministra, prosil pri državnem in deželnem zboru, da se ohrani zavod, ki je obstajal že 25 let na korist mestu in deželi, a ga je hotela odpraviti naučna uprava vsled napačnih informacij, ki so se kovale ne iz najboljših nagibov.

Deželni zbor je dne 20. oktobra 1888 sklenil prošnjo do državnega zbora, naj c. kr. vladi priporoča nadaljni obstanek gimnazije in za vzdrževanje postavi potrebni znesek v državni proračun za leto 1889, a brez uspeha. Dne 29. oktobra 1889 je deželni zbor kranjski ponovil svojo prošnjo. Pri tej priliki je bila dolga in burna debata. Z narodne strani se je naglašalo, da je mnogo gimnazij v državi, ki so slabše obiskovane, kakor je bila kranjska. Pri nas se ni bati duševnega proletarijata, kajti vsepovsod se izgovarjajo, češ, da za javne službe ni dovolj domačinov, večjih slovenskega jezika. Sicer pa javne šole niso samo za bogatine in večje narode, kajti po tem pravilu bi bile kranjskih kmetov sinovom zaprte sploh vse službe. Naglašalo se je celo v zbornici, da mora človek ne hoté misliti, da se je gimnazija v Kranju prej ko ne zaprla, ker je bila jedina slovenska gimnazija. Zato se je tudi z nemške strani vedno naglašalo, naj se v Ljubljani otvori druga gimnazija, kjer bi se mladina mogla vspešneje vzgajati v nemškem duhu ter odtujevati narodu. Narodna večina ni poslušala neutemeljenih ugovorov ter sklenila: Ker je gimnazija v Kranju iz mnogih razlogov neobhodno potrebna in vsi pogoji opravičujejo razširjenje gimnazije v višjo gimnazijo, naroča drž. zbor dež. odboru, da vnovič prosi pri naučnem ministerstvu in drž. zboru za obnovljenje gimnazije v Kranju in sploh stori vse potrebne korake, ki bi pospeševali ohranitev tega učnega zavoda, oziroma njega razširjenje.

Dne 22. nov. 1890 je dež. zbor sklenil resolucijo: Vis. c. kr. dež. vlada se naprosi, da stori pri c. kr. naučnem ministerstvu z nova vse potrebne korake zaradi zopetnega otvorjenja kranjske gimnazije in razširjenja na osem razredov. Dne 8. aprila 1892 je dež. zbor isto resolucijo zopet ponovil, a vedno brez uspeha. In iz katerih vzrokov je bila naučna uprava gluha za vse te prošnje? Ali iz pe-

dagogičnih in finančnih vzrokov? ako bi bili ti merodajni, potem ne umemo, zakaj je isti naučni minister svoj ukaz za Češko in Moravsko preklical. Naravnost povemo, da ni bila kriva samo ministrova trdovratnost, temveč mnoge skrivne spletke, o katerih danes več ne govorimo, boječnost dež. šol. oblastva in naša neumevna pohlevnost, kedar je treba braniti ustavne pravice. Kakor petelini se ravšajo in kavsajo Slovenci mej sabo, s cepcem udriha nasprotnik svojega tekmeča, ali kadar je treba govoriti odločno besedo na pravem mestu, tedaj iz raznih ozirov krivijo svoja hrbtišča pred višjo gospódo, ki ne pozna ali noče slišati naših prepohlevnih teženj in prošnjá. In če se ta ali oni osokoli, da resneje odkrije domače potrebe in zahteve, pride drugi, ki zopet vse podere. Vsakdo ima svoj program, svoje namene ter vleče v nasprotno stran. Zato je jalova vsa naša politika.

Gimnazija v Kranju ni nobena koncesija kranjski deželi, oziroma narodu slovenskemu. Davkoplačevalci imajo vso pravico zahtevati, da se jim povrne, kar se jim je vzelo brez tehtnih vzrokov, do česar imajo neovržno pravico po ustavi, ki vsem narodom zagotavlja enakopravnost. In če vlada veruje na piškavi narodni radikalizem mej nami, bódi naj uverjena, da ga vzgaja nehoté ravno s takim postopanjem. Zato je naravno, da se nekaj pesimizem prijemlje tudi onih, ki so doslej s ponižnimi prošnjami upali ustreči še skromnejšim željam prebivalstva. Če se bodo časninarska poročila o obnovitvi kranjske gimnazije uresničila, odstranjena je s tem krivica, ki se je godila slovenskemu narodu na Gorenjskem. To in slovenske paralelke na celjski gimnaziji so najmanjša zahteva, katero smejo naši poslanci staviti do vlade, katero podpirajo. △

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

Človek od žene rojen malo časa živi, in je z mnogimi nadlogami obdan.

Job.

Sem li pisal te spomine iz nečimernosti, da bi govoril o sebi? Želim, da bi temu ne bilo tako in kolikor more človek soditi samega sebe, zdi se mi, da sem imel boljše namene: upal sem, da bom z opisovanjem zla, katero sem pretrpel, in tolažb, katere sem vžil, okreplil marsikakega nesrečnega človeka; pokazal bi bil rad, da mi vse moje muke še niso dokazale, da je človeštvo tako krivično, da da bi zaslužilo tako obsdbo in da so blaga srca tako redka, kakor se navadno trdi; povabiti sem želel vsa plemenita srca, da ljubijo sacega človeka, a da ne sovražijo nikogar, da sovražijo samo hinavščino, obupanost in vsako dravno ponižanje; hotel sem zopet povedati staro resnico, ki se je pozabila že davno: da zahtevati vera in filozofia obé enako, trdno voljo in razsodnost ter da brez teh dveh pogojev ni niti pravice, niti pravne vrednosti, niti trdnih načel.

I.

V petek, 13. dne oktobra 1820 l. zaprli so me v Milanu in odvedli k sv. Marijeti. Bilo je ob treh popoldne. Celi isti dan so me zaslíšavali in še prihodoje dni. A o tem nočem govoriti. Kakor ljubimec, kojega muči njegova draga in se ji torej hoče skujati, hočem i jaz pustiti politiko in govoriti o drugih rečeh.

Ob devetih zvečer onega nesrečnega petka izročil me je aktivar čuvaju in ta me je peljal v odločno mi sobo, vzela mi, uljudno se opravičevaje ter me zagotavlja, da mi vse povrne ob svojem času, uro, denar in sploh vse, kar sem imel v žepu ter mi spoštljivo želel lahko noč.

„Čakajte, dragi moj“, rekel sem mu, „danes še nisem kosil, prinesite mi kaj“.

„Precej, gostilna je takoj zraven; in pomislite, gospod kako dobro vino!“

„Vina ne pijem!“

Po tem odgovoru gledal me je Angiolino prestrašen misleč, da se šalim. Jetnišničarji, ki imajo tudi gostino, ustrašijo se jetnika, ki ne pije vina. „Prav res, jaz ga ne pijem“.

„Smilite se mi; občutili bote še večjo samoto“.

Ko je videl, da se ne premislim, odšel je in predno je preteklo pol ure, imel sem obed. Jedel

sem le malo, izpil kozarec vode, in bil sem — sam.

Soba bila je pri tleh, na dvorišče. Ječe tu, ječe tam, ječe nad mano, ječe meni nasproti. Naslonil sem se na okno in stal tako nekoliko časa poslušaje kako so prihajali in odhajali jetničarji in kako grozno so vzdihovali jetniki.

Premišljeval sem: Sto let je temu, kar je bil tu samostan; so si li kedaj domišljevale pobožne, pokoreče se device, ki so prebivale takrat tu, da danes v njihovih celicah ne bodo odmevali več ženski vzdihljeji in pobožne pesmi, ampak kletvine in kvantarske pesmi, da bodo v njih prebivali ljudje vsake vrste, večinoma namenjeni za prisilne delavnice in vislice? In čes sto let, kdo bo tu? Kako hiti čas! Kako se vse preminja! Ali more, kdor to premišljuje, žalovati, ako ga je zapustila sreča, ako so ga pokopali v ječo, ako mu groze vislice? Včera bil sem še izmed najsrečnejših ljudi na svetu: in danes? Danes nimam niti jedne onih sladkostij, ki so sladile moje življenje: nimam več prostosti, ne več družbe prijateljske, ne več upanja! Ne; še kaj dobrega pričakovati, bilo bi bedasto! Od tu ne pridem več, ako me ne vržejo še v kako strašnejšo luknjo ali pa ne izroče rablju! Kaj za to! Dan po svoji smrti bom tak, kakoršen bi bil, ko bi bil umrl v palači in bil pokopan z največjimi častmi.

b. h. 2

Znamenji napredka.

Z Vipavskega, 3. avg.

1. Vinarska zadruga.

Vročina, gospod urednik, huda vročina, da se skoraj možgani susijo. Pot, zeja, srbečina, muhe, komarji uh — ! Gotovo neprijeten čas misliti in pisati. Ako pak odganjam muhe in lenobo ter grizem pero, da zabeležim nekatere pojave v naši dolini, priganja me k temu njih pomenljivost.

Pijete li radi časo vina, gospod urednik, seveda dobrega in pristnega vina? Hm — ! Toliko boljše; moje vrstice najdejo potem gotovo milost v Vaših očeh.

Lansko leto je vinska trta pri nas bogato obrodila, a dobrota vina povprečno ni bila najboljša. Zato je bil velik križ z razprodajo. Kakor mravlje tekali so mešetarji in mali prekupci čez hrib in čez plan s svojimi pokušnjami in ponodbami. Po potih in cestah prežali so najeti vabljevci na vinske voznike in kupce, da jim z medenim jezikom pokažejo pot do najboljšega hrama. Tako se je zgodilo, da so si s takimi sredstvi najslabejša vina najprej prekrčila pot v širši svet, všteto kupa in veljave, dočim so posestniki boljših vin zametovaje nadležne mešetarje in zanašaje se na svoj dobri pridelek zastoj čakali vinskega kupca, ter slednjič kako tako oddajali svoja dobra vina za slabejši kup, kot se je dokaj slabejše vino po mešetarjih prodajalo. Komu v prid? Gotovo le mešetarjem. Pridelovalci in kupci bili so v škodi. Prvi, ker so mešetarje morali dobro nadariti, drugi ker so plačevali slabejše vino dražje, kot so se prodajala dobra vina na mestu z vsemi stroški vred. Kako bi se takim nezdravim razmeram konec storilo, zdvijana vinska trgovina na realno podlago postavila ter tukajšnjim vinskim pridelkom primerna veljava pridobila, o tem so že dlje časa odlični tukajšnji rodoljubi razmišljali sem ter tje, dokler se niso srečali v misli, da bi v ta namen najbolje služila poštena vinarska zadruga. In ta misel se je pred nekaterimi tedni vresničila. Osnovani so namreč veljavni posestniki združeni z duhovniki in veščaki »registrovano vipavsko vinarsko zadrugo z omejenim poroštvom«, čegar namen, izražen v § 3. njenih pravil, je: »pospeševati napredek in razvoj vinarstva s kupovanjem in prodajanjem grozdja in vina z napravo vzornih vinogradov, pivnic, skladišč tudi izven vipavskega okraja in podpiranjem članov v teh strokah gospodarstva.« Ker je njena pravila c. kr. deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani dne 23. junija t. l. s št. 5699 potrdilo, ter jo zapisalo v združen register pod list št. 43, je toraj javnopravno ustanovljena ter bode začela poslovati s prometom letošnjega pridelka v mesecu oktobru. Zadržnik postane, katerega upraviteljstvo sprejme ter vplača vstopnino dveh goldinarjev in vsaj en delež, ki stane 10 gl. Zadržniki, kakor tudi tisti, ki hočejo postati, imajo uplačati vstopnino in deleže do 1. septembra t. l. S poblížnjimi pojasnili in pravili rado postreže

vodstvo zadruga. Delovala bode letos kot v pričetku izven vipavskega okraja s tem, da bode vzdrževala v Ljubljani lastno pivnico z raznoterimi vinskimi vzorci ter blizu Ljubljane imela svoje vinsko skladišče, kjer bode oddajala le naravno in pravilno napravljena vina v mali in veliki trgovinski meri.

Opozarjamo prijatelje poštenega vina, kupce in krčmarje in druge konsumente na to podjetje, katero bomo tudi v naprej opazovali s pozornim očesom ter o nadaljnem delovanju pravočasno sporočali. Za sedaj omenjamo, da je vodstvo in upraviteljstvo v zanesljivih in veščih rokah. Tako se je storil zopet en korak naprej k narodni organizaciji v gospodarskem oziru, ki se je počela s sadjarsko zadrugo na Slapu in s posojilnico ravno tam. Treba je le, da občinstvo spozna velevažnost teh naprav ustanovljenih v njegov prid in da se njih posredovanja zaupljivo poslužuje in napredek v gmotnem oziru ne bode izostal.

2. Katoliško politično društvo.

Ker pa je gmotni napredek dokaj odvisen od politične zavednosti in rednega npravnega življenja vkoreninjenega v verskem prepričanju, zato je vzgojevanje ljudstva tudi v tej smeri že s tega ozira, da molčim o višjem razlogu, zlasti v sedanjem času ko je povodenj socijalizma in anarhizma po strugi od liberalizma izkopani začela pljuscati svoje valove tudi čez meje naše države proti naši ožji domovini, — krvavo potrebno. Imeli smo pa tudi priliko opazovati, kako društveno življenje gine, kako gre vse vsaksebi, kjerkoli se vgnezi liberalizem. Društva, ki so se dlje časa živahno gibala in dobrodejno vršila svoj poklic, začela so polagoma hirati in umirati, ko so jela dibati v liberalnem vzduhu. Ni čuda, naduti in sebični liberalizem zamore s svojimi donečimi frazami za trenutek začarati, ker daje veliko prostost človeškim strastem, zamore hitro prodirati in podirati, ali trajno koristnega stvarjati ne more. Zato je treba dejanskega domoljubja, požrtvovalnosti časa, dlani in duha brez sebičnosti, v splošni prid. Taka požrtvovalnost pa je cvetka vere. To spoznavanje tudi pri nas vedno bolj prodira še celo pri možeh, ki so dlje časa z liberalizmom mežikali. Zato se ne čudimo, da se je skoraj vesplošno kakor nekak odrešilni čin pozdravil shod veljavnih mož iz celega vipavskega okraja, ki se je — kakor ste pred kratkim sporočali — vršil pretečeno nedeljo v Logu pri Vipavi in na katerem se je sklenilo ustanoviti katoliško politično društvo za vipavski okraj ter se izvolil začasni odbor, ki ima pot pripravljati katoliškemu shodu v Vipavi letošno jesen in po njem v življenje vpeljati omenjeno katoliško politično društvo. To bodoče društvo, ako se srečno ustanovi, dovolj razširi in utrdi — kar ne dvomimo — bode trdna zaslomba in marljiva pospeševalka vseh poštenih naporov ne samo na verskem ampak tudi na narodnem, gospodarskem in socijalnem polju. Toraj čvrsto na delo Bogu v čast in narodu v prid!

Liga + 15.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Mladočeht. Glasilo čeških radikalcev „Straž“ zahteva, da Mladočehtu popolnijo svoj program, ker je njih sedanji program nejasen in pomanjkljiv. Radikalci bodo na shodu zaupnikov mladočeške stranke zahtevali, da mladočeška stranka ostane tako dolgo v opoziciji, da se vpelje češko-generalni deželni zbor, vpelje občna volilna pravica, in notranji češki jezik, dovoli deželam češke krone popolno samouprava v šolstvu in finančnem gospodarstvu in osnuje češko vseučilišče za Moravsko. Po našem mnenju bodo Mladočehtu morali biti pač dolgo v opoziciji, ako bodo čakali, da se vse to vresniči. Nadalje radikalci zahtevajo ločitev cerkve od države, ker mora po njih mnenju vera biti zasebna stvar vsacega posamičnika. Poleg tega pa zahtevajo od Mladočehtov, da naj ne podpirajo kapitalistov, temveč se z vsemi silami potegujejo, da delavcem pribore politične pravice.

Radikalizem na Češkem je tako narasel, da že Mladočehtom dela strah. Čudno to ni, ker prebivalstvo sedaj vidi, da se je varalo v nadah na Mladočehte. Radikalci imajo že privržence po vseh čeških krajih. Izjemno stanje v Pragi je radikalno gibanje na Češkem le še pospešilo. V Pragi je vse tiho, ali tem huje pa radikalizem dela na deželi. Zmernejši Mladočehtu pa drže roke križem. Sedaj že imajo radikalci večina mladočeških listov v rokah. „Narodni Lisj“ omahujejo sedaj na jedno, sedaj na drugo stran, drugega lista pa ni, da bi Mladočehte proti radikalcem zagovarjal. Radikalno časopisje je pa dobro organizovano. Seveda narod ni več navdušen za Mladočehte, ki so poslednja štiri leta samo proti Staročehom zabavljali in se mej seboj prepirali, družega pa niso storili. Radikalizem se je v tem opomogel, da je že mladočeški stranki nevaren. Mladočehtu so večkrat strašili, da za njim pridejo še radikalnejši in sedaj se pa kaže, da se kmalu to uresniči. Sicer se pa čeških radikalcev ni bati; ko pridejo v postavodajne zastope, se bodo ravno tako malo mogli pomagati, kakor Mladočehtu.

Bolgarija. Stambolov dobil je iz Trnovega poročilo, da so mu požgali tamošnjo vilo. Tudi iz drugih krajev prihajajo poročila o požarih, o katerih se pa še ne ve, če so resnična. Stambolov je izrazil mnenje, da Stojilov ne bode mogel zadržavati rusofilstva, ako se obrne proti knezu, kakor se kaže, da se bode. Vojno uporabljati bi bilo nevarno, ker bi Rusija se utegnula vmešati, češ, da se s silo zatira ljudsko mnenje. On misli, da bi bilo najbolje, da še Tončevu in Radoslavovu izroči notranja uprava. Ta dva imata več vpliva nego Stojilov. Poslednji namreč ni v najboljšem imenu v Bolgariji, ker je ob svojem času bil pripomogel, da se je bila ustavila ustava.

Rusija in Japan. Po dosedanjih poročilih je bilo videti, da so Japanci začeli boj s Kitajci, ali sedaj se pa kaže, da so Kitajci začeli boj. Kitajska ladija „Tšin Jen“ je spustila torpedo proti japonski

Tako premišljevanje o minljivosti časa krepilo mi je vse. A prišli so mi v misli oče, mati, brata, sestri, neka druga obitelj, katero sem ljubil prav tako, kakor svojo; in modroslovna moja razmotrivanja niso pomagala prav ničesar. Milo se mi je storilo in jokalo sem, prav kakor otrok.

II.

Pred tremi meseci bil sem v Turinu in čez nekoliko let ločitve videl sem zopet drage svoje stariše, enega brata ter obe sestri. Cela naša obitelj se je vedno tako med sabo ljubila! Nobenega otroka pa niso stariši bolj obsipali z dobrotami nego mene! O, kako sem bil ginjen, ko sem zopet videl čestita starčka, vidno bolj postarana, kakor sem si ju bil predstavljal! Kako rad bi bil takrat ostal pri njih za vedno, posvetil se popolnoma skrbem za olajšanje njune starosti. Kako me je bolelo, da sem v kratkih onih dneh, ko sem bil v Turinu, imel nekaj opravkov, ki me niso pustili domu in da sem mogel le tako malo časa posvetiti svojim sorodnikom. Uboga mati rekla je bridko žalostna: „Ah, naš Silviyo ni prišel radi nas v Turin!“ Ono jutro, ko sem odpotoval v Milan, bilo je žalostno slovo. Oče stopil je z mano na voz in me spremljal uro daleč; potem se je vrnil sam proti domu. Obrnil sem se, da bi gledal za njim, jokalo sem in poljubljalo prstan, ki mi ga je bila dala mati, nikdar pa še nisem ob-

čutil, da bi mi bilo prihajalo tako tesno pri srcu, kakor tedaj, ko sem odpotoval od starišev. Jaz ne verujem v spomine, čudil sem se pa vendar, da ne morem premagati svojih bolečin in moral sem prestrašen reči: „Odkod ta nenavadni nemir?“ Zdelo se mi je, kakor bi videl pred sabo veliko nesrečo.

Sedaj, v ječi, sem se zopet spominjal onega strahu, one tesnobe; spominjal vseh besed, katere sem bil čul pred tremi meseci od svojih starišev. Ono tarnanje materino: „Ah, naš Silviyo ni prišel radi nas v Turin“ težilo je zopet moje srce. Očital sem si, da se jim nisem tolikokrat skazal bolj nežnega. Tako jih ljubim in kazal sem jim svojo ljubezen tako malo! Nikdar več jih ne bom videl in tako malo sem se radoval njihovih pogledov! Tako malo sem jim skazoval svojo ljubezen! Take misli mučile so me.

Zaprli sem okno, hodil eno uro gor in doli, mislil sem, da ne bom imel miru celo noč. Ulegel sem se na posteljo in utrujen sem zaspal.

III.

Prvo noč v ječi vzbuditi se, to je nekaj groznega! „Jeli mogoče!“ dejal sem, spomnivši se, kje da sem, je-li mogoče? Jaz tu? Ali niso to samo sanje? Včeraj torej so me zaprli? Včeraj so me toliko časa zaslišavali, kar bodo jutri, in kdo ve, kako na dolgo še nadaljevali? Sinoči, predno sem zaspal, sem se tako jokalo, ko sem mislil na svoje stariše!

Mir, popolna tihota, kratek spanec, ki je bil okrepljal duševne moje moči, zdelo se mi je, da so pomnožili stokrat moje bolečine. Ko sem bil tako brez vsake zabave, stopila je pred duševne moje oči z neverjetno silo skrb mojih dragih, posebno pa še očetova in materina, ko bodo zvedeli, da sem zaprt.

„Sedaj“, dejal sem, „spé še mirno ali pa morda v sladkih mislih name budé, prav nič ne sluteč, kje da sem! Kako bi bili srečni, ko bi jih Bog vzel k sebi prej, ko pride v Turin poročilo o mojej nezgodi! Kdo jim bo dal moči, da prestanejo ta udarec?“

Zdelo se mi je, da mi odgovarja neki notranji glas: On, katerega kličejo na pomoč, ljubijo in v sebi čutijo vsi tužni; On, ki je dal Materi moč, da je šla za Sinom na Golgato in da je stala pod križem Njegovim! Prijatelj nesrečnim, prijatelj vsem ljudem!

To je bil prvi trenutek, ko je vera zmagovala v mojem srcu; otroško ljubezen pa moram zahvaliti za to dobroto.

Kar se tiče preteklih časov, sem se za vero, ne da bi jo bil zaničeval, le malo brigoval. Navadni ugovori, s kojimi se pobija, niso se mi zdeli mnogo vredni, a vendar je sto in sto dvomov omajevalo mi vero. Vže dolgo niso se zadevali ti dvomi vprašanja, ali je Bog ali ne, in rekel sem, ako je Bog, je naravna posledica njegove pravičnosti drugo življenje za človeka, ki toliko trpi na krivičnem tem svetu; torej ima po vsem prav, kdor upa v dobrote prihod-

ladiji „Nanivi“ in to je dalo povod, da so Japanci začeli boj. Zadnje dni minolega meseca so v bojih na suhem Japanci bili tepeni in zgubili mnogo ljudij. Ladija, katero so Japanci zavrtali, ni bila kitajska, temveč angleška in Kitajci so jo imeli v najemu. Anglija misli zahtevati odškodnino. Japonska vlada je tudi pripravljena škodo povrniti, ako se pokaže, da njeni častniki niso prav imeli. Ker je pa ladija peljala vojake, najbrž Japanci ne bodo marali dati odškodnine, dasi je ladija imela angleško zastavo. Ta dogodek je pa prestrašil evropske parobrodne družbe, da ne bodo dajale svojih ladij na razpolago vojujočim se za prevažanje vojakov.

Razgled po slovanskem svetu.

Deželna razstava v Levovu.

(IX. izv. dop.)

Na prostoru razstave je okolo 150 poslopij in paviljonov. To je res celo mesto, in še kakošno! Kakor v tisoč in ena noč! Vse je krasno, olepšano, čarobno razpostavljeno in preskrbljeno z vsemi ugodnostmi. Tukaj vidiš življenje samo od prijetne strani, o žalosti in trudu ni niti sledu. Ves dan si lahko tukaj zamaknjen, vesel in zadovoljen. Saj imaš mnogo videti, jesti, razvedriti se. Ako bi bila tu še postelja, mogel bi noč in dan tu bivati dobre volje.

Dva paviljona sta pripravljena za vojaško godbo, katera prijetno zabava goste. Tudi ciganska godba je tu, ki vabi gosta, da bi pokusil še ogerskega vina in konjaka. Niti zamorske godbe tu ne pogošamo. Izbereš si tu lahko, kar ti je ljubše: ali gledališče na večer ali koncert v „Hali koncertowój.“ To je ljubeznjiv pavilon iz „pruskega zidu“ (Fachwerk), kateri meri 1145 kvadratnih metrov in sprejme do tisoč oseb. Kjer hočeš, zabavaš se lahko z gosti. Ako pa si prijatelj poezije in umetnosti, sprehajaj se po razstavi, kadar je razsvetljena z električno lučjo. Mili hlad krepča, glasba govori duši s polnimi akordi, a smejoče se gruče ljudij polnijo ves prostor s prijetno govorico. — Lahko sedeš, gledaš, poslušаш in sanjariš. Obrisi poslopij se kažejo čarobne in sredi noči in svetlobe, a petje se glasi tiho, milo, kakor žvrgolenje nočnih ptičkov. Količkaj sanjava domišljija prenese te v kraje čarobne, nadzemske.

A ure hité naglo — občinstvo se že vrača iz gledališča. — pozno je že. Treba je misliti na prenočišče. Pač bi se rad še radoval govorice, smeha, dovtipov, a pretrgaš svoje misli in nameriš svoje korake za drugimi proti vratom. Še jeden pozdrav migneš z glavo vodnim božanstvom, podpirajočim vodomete, in pavilonom, kateri so se ti tako priljubili, in šepetaje „na svidenje!“ sedeš na tramvaj ali na voz in se odpelješ v mesto.

Mesto je veselo, jasno in se živo giblje do pozne nočne ure — a to ni čuda, saj broji 130.000 prebivalcev. Pa naj se sprehajajo mestni prebivalci po dnevnem trudu v večernem hladu — gost nima časa za sprehod, ampak išče počitka.

Kdor se je prenasitil večerov na razstavi, lahko se tudi prijetno zabava v mestu. V gledališču „Skarbka“

njega življenja; od tod ljubezen do Boga in do bližnjega, vedno teženje po svojem zasluženju, ki se pridobi plemenitim tveganjem samega sebe. Vže dolgo časa sem vse to premišljeval in dostavljal: in kaj družega je krščanstvo, ko vedno teženje po svojem oblaženju? In čudil sem se, kako je mogel za tako čisto, tako filozofično, za vero, ki se je skazala tako neovrgljivo, kakor se je krščanska, priti čas, v kojem se je upalo trditi modroslovje: Od sedaj naprebom jaz na njenem mestu! In kako boš ti na njenem mestu? Učé pregreho? Ne, tega ne! Učé čednost? Da, da, gotovo, a ta bo ljubezen do Boga in do bližnjega, ona bo isto, kar učí krščanska vera.

Dasi sem vže nekaj let sem tako mislil, ugibal sem se izvajanju posledice: bodi torej dosleden! bo kristijan! nikar se več ne pasí ob zlerabah! ne buduj se več nad tako težkoče v nauku cerkve, ker glavni in najjasnejši nauk je: ljubi Boga in svojega bližnjega.

V ječi še le sem se vender odločil zato posledico. Pomišljaj pa sem le n-koliko, ko sem mislil, da bi marskedo, ko bi zvedel da sem pobožnejši od prej imel se opravičenim in bi me sodil, ali da sem hinavec ali pa da sem tako obupan vsled svoje nezgode. Ako nisem bil niti hinavec niti obupan odločil sem se, nikakor se ne brigati za mor-bitna nezasluzena odčitanja ter naprej kristijan biti in se kot tacega spoznavati.

(Dalje sledi.)

je vsak večer predstava, trikrat na teden opera. Tu je letno gledališče, v katerem magiki in drugi čudotvorni umetniki predavajo svojo spretnost. Pa tudi cirkus Sidolega na Frančiškanskem trgu zelo vleče občinstvo nase. Tam se občudujejo izvrstno dresirani konji, tako, da se mora človek res čuditi, kako se more žival takih „umetnostij“ naučiti, in jih na dano znamenje tako točno vršiti. Tudi Rusini imajo svoje gledališče. Židje seveda tudi niso pozabili svojejev. „Deutsch-jüdisches Theater“ vabi s kričečimi plakati gledalce k sebi. Pravi Nемеc se jih sramuje in ne običe te posebne umetnosti, ki je opravljena v prav židovsko obleko. Ks. Lukaszkieicz.

Slovstvo.

Glavna skupščina „Matice Hrvatske“.

Iz Zagreba, 29. julija.

Glavna skupščina „Matice Hrvatske“ vršila se je v preteklem mesecu. Predsednik Matice g. profesor Tadej Smičiklas je začel skupščino z govorom, v katerem je najprej omenil smrti odbornika dr. Iv. Broza. Mnogo let je sedel in delal v odboru Matice ter s svojimi književnimi deli proslavil sebe in Matico. Ali ravno zdaj, ko bi ga Matica najbolj potrebovala, pobrala ga je smrt. Matica je namreč sklenila izdati hrvatske narodne pesmi, in ravno Broz je priredil že prvi zvezek za tisek, ko je hudo obolel in tudi umrl. Vsa osnova o izdanju narodnih pesmij je pokopana z njim v črni grob, kajti nobeden drugih književnikov se ni smatral sposobnega, da bi mogel nadaljevati to pretežavno delo, za katero je potrebno tolike priprave. In tako bode moralo izdavanje narodnih pesmij za nekaj časa prenehati, dokler se ne pripravi drugi književnik za to težavno delo.

Zato je izvoljen mladi profesor Bosanac, ki se je posvetil z vso ljubeznijo tej težavni nalogi. Ko se je predsednik zahvalil še vsem dobrotnikom „Matice Hrvatske“, začel je čitati zanimivo izvestje o delovanju „Matice Hrvatske“ v prošlem letu njen neumorni tajnik Ivan Kostrenčić. Iz tega izvestja posnamemo sledeče. Knjige za leto 1893 so bile razpečane, če tudi so bile tiskane v 10.000 eksemplarih, še poprej nego je prišel čas razpošiljatve. Za tekoče leto 1894 se že tiskajo knjige Matičine. Namenjen je pa tudi to leto prav lep dar članovom Matice. Profesor Ivan Hoić nadaljuje to leto svoje „Slike iz občega zemljopisa“. Knjiga četrta, v kateri opisuje: Španijo in Portugal, Italijo, Grško, Turško in Rumunsko. Profesor Franjo Valla pripoveduje nam v tretjem delu svoje: „Povjesti srednjega vjeka“, ki sega od druge polovice 11. veka do leta 1453 zgodbe zapadne Evrope v tem času, a profesor dr. Milivoj Šrepel prikazuje nam v drugem zvezku „Slike iz svjetske književnosti“ dandanes v vsej Evropi tako slavljene „ruske pripovedače“. V „Slovenskoj knjižici“ podaje Matica to leto drugi zvezek Turgenjevih „izbranih pripovedi“ v prevodu Josipa Miškatovića. V preteklem letu započeto izdanje „Pjesničkih dela Mirka Bogovića“ nadaljuje se to leto kot drugi zvezek Bogovićeve pripovedij, ki so za Bachovega absolutizma oduševljevale mlajši naraščaj, pa ni dvojbe, da se bodo tudi sedaj rado čitale, ker so večidel nepoznate sedanjemu naraščaju.

Razven teh petih knjig tiskala bode Matica v zabavnej knjižici dela starih Matičinih sodelavcev gg. Jos. E. Tomića, Ks. Šandor Gjalskega in Večeslava Novaka, in jedno dramatično delo od pesnika Trešić-Pavičića. Od teh devet za članove Matice opredeljenih knjig za leto 1894 sedem jih je že deloma dotiskanih, deloma pa v tisku, a tudi ostali dve prideti kmalu v tisek ter bodo, če ne bode posebnih zaprek, dobili članovi Matice knjige že okoli Božića.

Razven navedenih knjig bode Matica izdala letos v „Knjižnici za klasičnu starinu“ preteklega leta iz Draškovićeve zaklade nadarjeni rokopis dr. Milivoja Šrepela: „Rimska satira“, a kot drugi zvezek: „Pripoveda novijih pjesnika“ nameravala je Matica to isto tiskati — kakor je to bilo že lani omenjeno — prevod: „Dantovega pakla“ od prof. Štep. Buzolića. Nenadna smrt prof. Buzolića je preprečila Matico, da izvede že letos svojo namero. Mesto Dantovega „Pakla“ izide bržkone „Mamlay, Essayi“.

Preteklo leto je razpisala „Matica Hrvatska“ za leto 1893 tri književna natečaja, in sicer iz zaklad: grofa Ivana Nep. Draškovića, Dušana Kotara in Adolfa Veber-Tkalčevića. Za Draškovićevo nagrado so se natecali 3 rokopisi, dva sta nadarjena, in sicer rokopis prof. T. Maretića, ki obsega prevod „Ver-

gilove Eneide“, katero je pisatelj Matici odstopil, da ga med prevodi grških in latinskih klasikov tiska. Tudi za Koturovo nagrado so bili priposlani 3 rokopisi, ali Matica ni mogla pri najboljši volji nagraditi nobenega od njih ter se je razpisal iznovič natečaj do konca tega leta. Iz zaklade Veber-Tkalčeve je nadarjen rokopis prof. M. Šrepela pod naslovom: „Ruski pripovedači“, ki pride letos na svetlo med Matičinimi knjigami.

Slike štirih Matičinih dobrotnikov, ki so položili posebne zaklade za izdavanje knjig, a katere smo, kakor je bilo javljeno že v lanskej glavnej skupščini, naročili pri našem slikarju g. Vlahu Bakovcu, so dogotovljene ter visé v dvorani. Naš umetnik si je dal mnogo truda, da naše dobrotnike čim verneje naslika, kar se mu je tudi posrečilo.

Članov je imela Matica za leto 1893 v vsem 10.006, več nego za 889 članov leta 1892.

V prošlem letu se je tiskalo vseh za članove namenjenih knjig v vkupnem številu 80.000 komadov ter so do zdaj pošlje že vse knjige. Vsled tega se tiska letos vsaka knjiga v 12.000 komadih. Trošek za tisek lanskijh knjig je popolnoma pokrit z letnimi tekočimi dohodki.

Potrošeno je za izdanje knjig Matice za leto 1893 vsega 28.384 gld. 41 kr. Vloženo je v smislu društvenih pravil v glavnicu 5133 gld., a od presežka od tekočih dohodkov 1954 gld. 63 kr. v smislu zaključka skupne odborske sednice Matice od 7. junija t. l. vloženo je v Matičino zakladio za podporo hrvatskih književnikov za leto 1893 svota od 1500 gld., a preostali presežek od 454 gld. 63 kr. prenaša se za tekoče leto kot trošek.

Matičina hiša je dala leta 1893 čistega dohodka 3786 gld. 67 kr. ter se je od tega upotrebilo v smislu zaključka glavne skupščine od leta 1891 v književne svrhe 3000 gld. za tekoče leto, a 786 gld. 67 kr. pa je vloženo v amortizacijsko glavnicu za Matičino hišo.

Vkupna temeljna glavnicu „Matice“ razun hiše iznaša sedaj 25.653 gld. 55 kr. „Matičina“ zaklada za podporo hrvatskih književnikov ima sedaj 3803 gld. 11 kr. Zaklada grofa Ivana Nep. Draškovića šteje 20797 gld. 67 kr., zaklada Dušana Kotara 4361 gld. 80 kr. a zaklada Adolfa Veber-Tkalčevićeva 7033 gld. 45 kr.

Če se seštejejo vse te svote, ima „Matica“ koncem upravnega leta 1893 razven društvene hiše v vrednosti od 90.000 gld. deloma v gotovini deloma v pa v papirjih 61.649 gld. 58 kr.

Dar prevzvišenega škofa Strossmayerja za „Matičino“ izdanje „Hrvatskih narodnih pjesama“, v iznosu od 1000 gld. je narasel do tega leta s obrestmi na 1236 gld. 61 kr.

Vsled „Matičnega“ poziva na naročbo in predplato na prvo knjigo „Matičnega“ izdanja narodnih pesem — katera radi smrti pokojnega dr. Broza ni mogla iziti — priposlano je „Matici“ od članov naročnine za leto 1893 (po 1 gld. 50 kr.) za 1443 komadov 2164 gld. 50 kr., katera svota je shranjena v blagajni „Matice“, ter bodo naročniki — kadar knjiga izide — njo točno prejeli.

„Matičina“ nakladnina „prevodi grških in latinskih klasikov“ ima sedaj 529 gld. 78 kr. a prvi-krat pretečenega leta izdana „Matičina“ nakladnina „prevodi novijih pesnika“ imela je prošlega leta dohodka 614 gld. 91 kr. „Matičina“ nakladnina „Klajčeva hrvatska pjesmarica“ imela je vkupnega dohodka 2425 gld. 46 kr. Od te svote je izdano za Klajčevo hrvatsko pesmarico v vsem 1507 gld. 92 kr. Ostane presežek od 916 gld. 54 kr.

Potem se izbere odbor za pregledovanje računov in društvenega imetka za upravno leto 1893. Za tem je društveni tajnik Kostrenčić obrazložil svoj predlog, po katerem se „Matičin“ odbor pooblaščuje, da v svrhu zavarovanja „Matičnega“ redovitega poslovanja iz presežkov tekočega letnega dohodka osnuje po mogočnosti „Matičino“ prometno glavnicu, o katere upravljanju ima odbor „Matice“ dolžnost izveščivati društvenim članovom vsako leto v rednej letnej skupščini. Skupščina je sprejela ta predlog enoglasno.

Ker ni bilo nobenega drugega predloga na dnevnem redu, prešlo se je na volitev novega odbora. Izvoljeni so od prisotnih članov za bodoča tri leta: v književni odbor za predsednika, Josip Evgen Tomić, vladni svetovalec; za odbornika, g. Ljubomir Babić, kotarski pristav in Avgust dr. Mušić, vseučilišni profesor; v gospodarski odbor za odbornika, gg. Gjuro Deželić, mestni svetovalec, in dr. Avgust Harambašić, sodnijski prislušnik.

Nedelja 5. avg.: 12. pobink.; ev.: o usmiljenem Samaritanu Luk. 10. Marija D. Snežnica. Ponedeljek 6. avg.: Gospodovo spremenjenje na gori. Torek 7. avg.: Kajetan sp. Donat. šk. m. Sreda 8. avg.: Cirijak. Larg Smaragd. m. Četrtek 9. avg.: Roman m., Domicijan šk. Petek 10. avg.: Lavrencij m. Sobota 11. avg.: Suzana dev. — Prvi krajec 8. dne ob 11. uri 11 min. dop.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. avgusta.

(Poslanec Šuklje pred svojimi volilci.) Včerajšnji telegram o shodu poslanca Šukljeja v Metliki smo objavili brez opazke, kakor smo ga prejeli. Ker nam še ni došlo od naših somišljenikov dozdaj natančneje poročilo, ne moremo vedeti, ali je poročilo povsem resnično ali ne. Za danes le toliko omenimo, da bi se nam jako čudno zdelo, ako se je shod res tako vršil, kakor je poročala brzojavka. Dasi ne preziramo zasluga, ki jih ima posl. Šuklje za ceste na Belokranjskem, in truda, ki ga kaže za belokranjsko železnico, v čemer se belokranjski volilci strinjajo s svojim poslancem, vendar je še dokaj drugih načelnih in gospodarskih vprašanj, v katerih po našem mnenju volilci ne morejo biti v soglasju s poslancem Šukljejem. Ne bilo bi prav, ko bi volilci zamudili priliko, sko poslanec Šuklje skliče še kak volilen shod, tudi o tem ž njim spregovoriti. Opomnimo pa že pri tej priliki, da gledé celjske gimnazije že rabi „N. Fr. Presse“ Šukljejevo poročilo v svoje namene. Pravi namreč, da poslanec Šuklje omenjačó samostojnega spodnjega gimnazija za štajerske Slovence nikakor ne zahteva, da bi ta novi gimnazij moral biti ravno v Celju. Po tem potu, pravi dunajska židinja, bi bilo mogoče rešiti to vprašanje v obojestransko zadovoljnost. Mi ne vemo, je-li Šukljejevo poročilo gledé te gimnazije tako, kakor ga pedaja „N. Fr. Pr.“, ali ne, vendar če je govoril v tem smislu, gotovo ni govoril v smislu štajerskih Slovencev sploh, ki iz raznih vzlasti praktičnih vzrokov složno zahtevajo novi gimnazij samo v Celju.

(Maša na Rožniku.) Katoliška družba ima prihodnji torek 7. avgusta na Rožniku sveto mašo za žive in umrle družbenike zjutraj ob petih z darovanjem za uboge podpirane od Vincencijeve družbe.

(V Krškem) je bila dne 2. t. m. v tamošnji vikarijatski cerkvi za rajnega nadvojvode Viljema sv. maša, katere so se udeležili podmaršal pl. Hegedüs z vsemi častniki, uradniki, učitelji in mnogo ljudstva.

(Nevarno bolan) je g. Francišek Božič, kapelan v Železnikih. Priporoča se v molitev.

(Vojaška vest.) C. kr. topničarski polk št. 37 pride dne 14. t. m. v Kostanjevico, kjer bode drugi dan počival; dne 16. v Novo Mesto, 17. v Žužemberk, 18. v Vel. Lašče, 20. v Cirknico in 21. na Razdrto.

(Misijon.) Iz Logatca: 4. t. m. prične se v Logatcu sv. misijon. Vodili ga bodo č. g. lazaristi pod vodstvom č. g. Heidriha. Sklep bode 15. t. m. na Veliki Smaren. Bog daj mnogo vspeha!

(Za medicince.) Deželni odbor kranjski je sklenil, da ne bode namestil nobenega okrožnega zdravnika, kateri ne dokaže, da je vsaj dve leti se vadil v kaki bolnišnici.

(Goriški župan.) Dne 7. junija je bil izvoljen županom goriškega mesta dr. K. Venuti. Oče njegov je bil iz Karnije, mati Slovenka iz Kanala. Minoli teden je bila njegova izvolitev na najvišjem mestu potrjena. On je odločen nasprotnik narodnim pravicam goriških Slovencev.

(Goriške novice.) „Lega nazionale“ otvori prihodnji september ljudsko šolo v Devinu, da poitalijanci slovenski Devini. — Nov telegrafični urad je pričel poslovati v Št. Vidu na Vipavskem. — Utopil se je v nedeljo neki kovač po imenu Basin v Soči pri Solkanu. — Na Travniku v Gorici se je vnelo v nekej hiši. — Porcijunkulski odpustki privabili so v franciškansko in kapucinsko cerkev obilno pobožnega ljudstva. Ni se ustrašilo vročine.

(Izza celjskih hribov) se nam poroča: „Da, če nikjer, tu gre Slovan na dan,“ tako sem vskliknil, ko sem prišel v prijazno mesto ob blagodejni Savinji. Ni še ravno deset let tega, ko sem se poslovil od tega lepega kraja, gredé v tuji svet, potrebnih naukov si pridobit. In kaka izprememba v

tem kratkem času! Da, strah zagrizenih nemčurjev ni dopolnoma neopravičen, ker bati se je res, da se Celje in ž njim cela okolica posloveni; seveda ne pomislijo pri tem ti možje, da to ni nič kaj nenavadnega, ko je pa vendar večina prebivalcev slovenskih, kar se njim je že tolikokrat dokazalo in kar tudi sami sinovi majke Germanije dobro vedo; a v kljub temu napenjajo vse svoje moči, da rešijo to mesto sovražnikovih napadov. Pa Slovenec je neomahljiv, on se ne da tako hitro prestrašiti. In tudi v celjskem mestu moramo priznati, stojijo Slovenci trdni ko skala, kar pričajo zmage, katere so si pridobili z ustanovitvijo različnih družb, katere so nastale kljub tolikih zaprek, ki so jih nam napravljali nasprotniki. Kako lepo se razvita ženska podružnica sv. Cirila in Metoda in kako vspešno deluje! Res posnema je vredna ta podružnica in želeli bi pač, da bi se tudi drugod ustanovile take podružnice. Saj je namen te prevažne družbe tako imeniten in gotovo Bogu zelo prijeten, slovanskima blagovestnikoma pa dopadljiv, katera gotovo prosita gori v nebesih blagoslova vsem udom te družbe. — Zelo velike važnosti je tudi lepo se razvita občesno obrtno društvo, katero prav lepo širi svoje veje na vse strani ter vabi vse slovenske trgovce, da se združijo ter se drug drugega oklenejo in tako z združenimi močmi delujejo narodu in sebi v prid. Tudi temu društvu manjka podružnic in mi ponavljamo že izraženo željo, da bi se v raznih krajih ustanovile take podružnice. — Lep sad narodnega gibanja in zavedanja je tudi tako krasno kopališče Diana. Dan na dan prihajajo tuje iz raznih krajev ter hité v to na tako lepem kraju stoječe kopališče, da si utrdijo zdravje v zdravilni vodi deroče Savinje. — Pravi kinč celjskega mesta in sploh vseh štajerskih Slovencev pa bode narodni dom, katerega stavba je ravnokar potrjena in kateri se bo že letos začel zidati. Huda je bila horba in nasprotniki so vse sile napeli, kakor je znano, da bi zabranili stavbo tega zbirališča vseh Slovencev. Pa zaman! Konečno so morali privoliti in upati smemo, da bo dom čez leto dni dokončan, kateri bo gotovo prava dika celjskega mesta in vse Savinjske doline. In če še dobimo slovenske paralelke na gimnaziji, kar nam pristoja po postavi, tedaj je pa oblekel savinjski biser slovensko obleko, katere, dal Bog, ne bo več slekel. Zato pa, rojaki slovenske krvi, bodimo vztrajni in ne omagajmo na potu, na katerega smo srečno dospeli in pokažimo našim nasprotnikom z dejanjem in besedo, da ima tudi Slovenec svoje pravice

(Žendarmerska postaja) v Št. Lovrencu ob Temenici je z 31. julijem ponehala; mostvo je umeščeno na drugih postajah.

(Umrl) je včeraj zjutraj v Celovcu ces. kr. finančni nadsvetnik dr. Fr. Adamič.

(Dvajsetice in četrtaki iz prometa.) Finančno ministerstvo objavlja: V izvršilo zakona z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126.), s katerim se ustanavlja kronska vrednota, in pa po dogovoru s kraljevim ogerskim finančnim ministerstvom se z ozirom na razglaš z dne 1. maja 1893. l. (drž. zak. št. 72) in z dne 1. aprila 1893. l. (drž. zak. št. 48) ukazuje, da naj se srebrni drobiž po dvajset krajcarjev (dvajsetice) in bakreni drobiž po štiri krajcarje (četrtaki) avstrijske vrednote po tehle pogojih popolnoma spravi iz obhoda: 1) Srebrni drobiž po dvajset krajcarjev in bakreni drobiž po štiri krajcarje avstrijske vrednote se s 1. dnem januarja 1895. l. vzame iz zakonitega obhoda. Ta drobiž je torej samo še do 31. decembra 1894. l. v zasebnem prometu jemati v plačilo po imenski vrednosti, oziroma po plačilni vrednosti, določeni s členom XXI. v zakonu z dne 2. avgusta 1892. (drž. zak. št. 126.), in sicer po meri člena X. v zakonu z dne 1. julija 1868. l. (drž. zak. št. 84.). 2) Počenši z dnevom, katerega ta ukaz zadobi veljavo, ne smejo se ti novci po c. kr. blagajnicah in uradih več izdajati. Pač pa jih morajo c. k. blagajnice in c. kr. uradi všteti do 31. dne decembra 1895. l. sprejemati pri vseh plačilih in v zameno po imenski vrednosti, oziroma po plačilni vrednosti, določeni s členom XXI. v zakonu z dnem 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126.) in sicer po meri člena X. v zakonu z dne 1. julija 1868. l. (drž. zak. št. 84.). — Po preteku tega roku mine vsaktera zavezanost države, da mora te novce zamenjati. 3) Ta ukaz stopi v moč s 1. dnem julija 1894. leta.

(Cerkvena umetnost.) Kakor poroča „Laibacher Zeitung“, našel je nedavno konservator osrednje komisije za umetnost in zgodovinske spomenike v

cerkvi sv. Rozalije pri Krškem slikan lesen strop, ki je velike zgodovinske in umetniške vrednosti. Dotična komisija je izrazila željo, naj bi se pri popravu cerkve ta strop ohranil ali pa prepustil kranjskemu muzeju.

(Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Novem Mestu.) Opozarjamo cenjene čitatelje na veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo vtorek, dne 7. avgusta v Novem Mestu. Odhod iz Ljubljane ob 6.7 zjutraj. Prihod v Ljubljano o polnoči.

(Vojni ukaz.) Zadnja številka „Verordnungsblatt für das k. und k. Heer“ prinaša lastnoročni cesarjev vojni ukaz, v katerem se Nj. Veličanstvo v lepih besedah spominja umrlega nadvojvode Viljema katerega imenuie plemenitega, viteškega vojaka, vzor vseh vojaških krepostij, ki se je nad 30 let odlikoval na čelu avstrijskega topničarstva. Konečno je ukazal cesar, da topničarski polk št. 3 (v Gradcu) za večne čase obdrži naslov nepozabnega nadvojvode Viljema.

(Avstrijska armada svojemu cesarju in kralju.) Vojaški upravi je bil predložen v odobrenje predlog, da se v spomin 50. letnice vladanja Nj. Vel. cesarja Franca Jožefa I. iz prostovoljnih prispevkov postavi trije prelepi spomeniki, in sicer na Dunaju, v Pešti in Pulju. Prva dva spomenika predstavljala bi cesarja kot vrhnega poveljnika avstrijske armade, tretji spomenik kot najvišjega poveljnika namorništv. Prispevki naj bodo prostovoljni, in prispeval bi vsak vojak od prostaka do feldeajgmajstra. In sicer bi: prostak plačal 12 kr., narednik 24 kr.; desetnik 48 kr., šikovnik 96 kr., stražmojster 1 gld. 92 kr., častniški aspirant 2 gld. 33 kr., poročnik 5 gld., nadporočnik 7 gld. 50 kr., stotnik II. razr. 10 gld., stotnik I. razr. 15 gld., major 24 gld., podpolkovnik 36 gld., polkovnik 50 gld., generalmajor 120 gld., poljni podmaršal 240 gld., feldeajgmajster in general konjice po 500 gld. Poleg tega še vitezi in baroni doklado 50 odst., komorniki, grofje, knezi in vojvode 100 odst., princi 200 odst. Vsak ima pravico ta prispevek plačati bodi si naenkrat ali v 12 mesečnih obrokih, in bi torej prostak plačal svoj prispevek v 12 obrokih po 1 kr. na mesec.

(Vojaška godba) svirala bode zopet, kot navadno ob nedeljah in praznikih v „Zvezdi“, ob četrtkih zvečer v Tivoli, in ob petkih bode mirozov po mestu.

(Glas izmej občinstva.) Ker so se vedno množili izgredi vojakov 27. polka, ukazalo je tukajšno vojaško poveljništvo, da vsako noč po štiri vojaške straže skrbje za red, posebno pa morajo iste paziti na prepovedane gostilne, da ne zahaja tje vojaštvo. Ker se je pa zadnji čas čisto pripetilo, da je taka straža hodila po gostilnah, ki nikdar niso bile vojakom zabranjene, ter s tem nadlegovala goste in gostilničarje, želeli bi bilo, da se vodje straž natančno pouče, kaj spada v njihovo službo, oziroma katere gostilne smejo nadzorovati in katerih ne.

(Krški raki) so bili pred leti znani po svetu ter donášali mnogo novcev ribičem, dokler jih ni pokončala do zadnjega račja kuga. Pred petimi leti je nekdo prinesel 36 rakov iz Bele Krajine ter jih spušal v potok pri Pieterjah v šentjernejski fari na Dolenjskem. Letos so jih že do 100 nad 12 palcev velikih vjeli. Lové seveda le samce.

(Promet.) V prvi polovici leta so na škofje-loški postaji naložili 464 komadov velike živine, ki je bila z malimi izjemami poslana v Pulj. Na Veliki Loki ob novomeški železnici so od otvoritve železnice do 20. julija naložili 75 komadov velike živine in 182 prešičev.

(Z velocipedem čez morje!) V Londonu omislil si je neki Jurij Pinker tricykl, s katerim se je možno voziti tudi po morju. V dokaz, da je njegova iznajdba istinita, spustil se je s tricyklom v morje in sicer v ožino mej Dovrem in Calais. Obljubil je, da pride v ponedeljek v Folkestone. Skrb je prevzela radoznale čakalce, ko povodnjega tricyklista ni bilo ob določenem času na omenjeno mesto, tudi nobenih sporočil niso dobili o njem. — Se le v torek se je srečno pripeljal na suho. Pripovedoval je, da mu je prišlo mej potom na misel ribe loviti, to pa da ga je na potu zadržalo. da ni mogel dospeti pravočasno na določeno mesto.

(O životu in delih Radoslava Lopašica.) Akademik g. T. Smičiklas je čital dne 9. julija v akademiji o životu R. Lopašica. Po bileškah, katere je Lopašič napisal kot početek svoji autobiografiji, bilo je akademiku mogoče pogledati celo v njegovo prvo mladost. Nadalje je ocenil njegovo mukotrpno delo-

vanje pri nabiranju spomenikov in njegove književne proizvode. Posebno se je bavil s pokojaikovo zapuščino, katere je sedaj po posredovanju pokrovitelja škofa Strossmayer-ja svojina akademije. Samo ene zbirke, katere so že pripravljene deloma za tisek, bodo obsegale do dvesto tiskanih pol. Hrvatskim jezikom spisani spomenici od XIV.—XVIII. veka bodo obsegali štiri zvezke. „Monumenta ecclesiae graecorientalis“ za dva zvezka so popolnoma pripravna za tisek. Akademik je ocenil še več drugih gotovih zbirk, ki bodo v „Starinah“ ali pa v „Monumenta“ razsvetlile mnogo temno stran zgodovino hrvatske.

(Goriške novice) Bivši dolgoletni vodja laške kmetijske šole v Gorici, prof. G i o r d a n o, je imenovan kraljevskim komisarjem in nadzornikom za vse kmetijske šole v blaženi Italiji. Tekni mu laška polenta! — Laški listi so lagali, da je slovensko zabavišče v Ločniku obiskovalo koncem leta le 6 otrok. V resnici jih je bilo 36 — Pri Sv. Luciji je zopet pričel kopati dr. M a r c h e s e t t i iz Trsta. Odkril je doslej na 3000 predzgodovinskih grobov. — Na Zagi pri Boleu se 15. sept. prične košarska šola, kjer se bodo otroci učili plesti koške in košare.

(Filozof.) A: Kako da si vedno tako prijazen s svojim čevljarjem, kadarkoli ga srečaš? — B: Da, hvaležen sem mu, ker ravno moj čevljar mi je že napravil mnogo prav srečnih trenutkov v življenju. — A: Kako to? — B: Vsak večer, kadar sezuvam čevlje, katere mi je naredil, čutim se neizmerno srečnega!

Narodno gospodarstvo.

Banka „Slavija.“

Oi Kolpe.

V 153. številki letošnjega „Slovenca“ piše dopisnik iz Hrvatske, kako draga da je pri njih zavarovalna banka „Slavija“. Koncem dopisa pravi: „Če je glavni zastop v Ljubljani ceneji od našega, ne vem.“ Bodi dopisniku onkraj Kolpe povedano, da letne premije banke „Slavije“ na Kranjskem niso tako visoke kakor na Hrvatskem, ampak so dosti nizke, po 90 in 100 kr. pri stavbah, kakeršne so navadno na kmetih. Pristojbine so pa tudi pri nas visoke in če jih primerjamo s pristojbinami drugih zavarovalnic so previsoke.

Na razpolaganje so mi zavarovalne knjižice „Foncier“, „Slavija“ in „Unio“. Zavarovalni znesek 2780 gld. pri „Foncier“ plača na pristojbini in za kolek 1 gld. 10 kr., zavarovalni znesek 350 gld. plača 50 kr.; pri „Unio“ plača zavarovalni znesek 4000 gld. 67 kr. pristojbine. Zavarovalni znesek 5700 gld. pri „Slaviji“ znaša na pristojbini 3 gld. 5 kr. Poslopje je zavarovano za 10 let. V knjižici so plačilni obroki zabilježeni za 5 let, in se plača prvo leto 77 kr., druga leta po 57 kr., tedaj skupaj 3 gld. 5 kr. Upam, da bode druga zavarovalna doba pristojbine prosta. Iz treh zavarovalnih knjižic „Slavije“ posnamem, da je pristojbina pri zavarovalnem znesku 250, 350 in 400 gld. jednaka za 4 leta po 42 kr.; a prvo leto znaša pri 400 gld. 92 kr. tedaj skupaj za 5 let 2 gld. 60 kr., pri znesku 350 gld. 62 kr., skupaj 2 gld. 30 kr. in pri znesku 250 gld. 2 gld., skupaj 3 gld. 68 kr. Tako je zapisano in tako berem v zavarovalnih knjižicah. „Slavija“ daje za 2 petletni dobi 10% popusta, pri „Foncier“ je prosto vsako peto leto, „Unio“ daje cerkvam in župnim poslopjem popusta 25%. Pri pomnim, da pri „Foncier“ in „Unio“ navedena pristojbina se le jedenpot plača.

Telegrami.

Smrt nadvojvode Viljema.

Dunaj, 3. avgusta. Dopoludne vsprejel je cesar portugalskega poslanika v Berlinu grofa Pindello, ki je zastopal portugalskega kralja pri pogrebu nadvojvode Viljema. Poslanik Pindello je obiskal ministra vnanjih stvari. Pruski princ Friderik je odpotoval v Berlin.

Reka, 3. avgusta. Danes je bila tukaj črna maša za nadvojvodo Viljema, katere so se udeležila vojaška in civilna oblastva, moštvo mornarice pod vodstvom kontreadmirala Hinkeja.

Pravda proti Caseriu.

Lyon, 3. julija. Danes je bil zaslišan za pričo Le Blanc, ki je bil s Caseriom v bolnici. Ta priča trdi, da je bil z žrebom odbran, da

umori Carnota. Caserio je na to odgovoril, da je to vse laž. Državni pravnik je na to spregovoril. Rekel je, da Caserio ne pripada nobeni narodnosti, on je anarhist. Zaradi tega on obsoja izgreda proti Italijanom v Lyonu. Caserio pripada oni vrsti hudodelcev, ki kakor divje zverine napadajo civilizovano človeško družbo in jo hočejo uničiti z razrušenji in umori. Proti takim zločincem se je družba dolžna z vsemi silami braniti. Caserio ni političen, temveč navaden zločinec. Končal je s tem, da je potrebno v interesu svobode, civilizacije in človečnosti največje strogosti. Zagovornik se je skliceval na to, da zatoženec ni pri zdravi pameti, da so duševne bolezni dedne v njegovi rodbini, čemur je ugovarjal Caserio sam. Porotniki so zatoženca spoznali krivega in sodišče ga je obsodilo k smrti.

Vojska na Koreji.

Berolin, 3. avgusta. Po poročilih iz Tientsina je v boju dne 25. julija, ko se je potopila kitajska transportna ladija, nemška topnjača „Iltis“, ki je bila slučajno blizu, rešila 150 Kitajcev.

London, 3. avgusta. Vlasti se ne mislijo mešati vmes, da bi zabranile boje mej Kitajci in Japanci; prizadevale se pa bodo, da se kolikor je mogoče omeji ozemlje za vojne operacije.

Madrid, 3. avgusta. Vojna ladija „Don Juan“ pojde na Korejo, da bode opazovala bojevanje mej Kitajci in Japanci.

Dunaj, 3. avgusta. Predsednik državnih železnic vitez Bilinski je odšel na daljše inspekcijsko potovanje in se vrne v septembru na Dunaj.

Budimpešta, 3. avgusta. Srbski ministriški predsednik Nikolajevič prišel je semkaj, ogledal je znamenitosti po mestu in potem se odpeljal na Dunaj, kjer dalje časa ostane.

Sredec, 3. avgusta. Stambolova vila v Trnovu ni pogorela, pač pa neki majhen hlev blizu. Kako je ogenj nastal, se ni dognalo.

Pariz, 3. avgusta. Kornelij Herz je obsojen v odsotnosti v petletno ječo in 3000 frankov globe zaradi tega, ker je izsilil od Reinacha in panamske družbe večje denarne svote.

Monakovo, 3. avgusta. Umrli je bivši ravnatelj politehnične šole tajni svetnik Bauernfeind.

Popolnoma svilene tiskane foularde

od 75 kr. do gld. 3.65 meter — (kacih 400 različnih baž) — potem črno, belo in barvasto svileno blago od 45 kr. do gld. 11.65, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, narčtov itd.) poštnine in carine prosto. Vzorci pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Svico.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg (10 2) (c. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-10)

Umrli so:

2. avgusta. Franc Morella, ključničar, 30 let, Poljanski nasip 50 srčna hiba.

3. avgusta. Antonija Vindišar, davkarjeva hči, 6 mesecev, Kravja dolina 2, davica. — Jožef Mizelli, pivovar, 62 let, Rožne ulice 5, pyaemie.

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. avgusta.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	6	30	Speh povojen, kgr.	—	64
Rež,	4	50	Surovo maslo,	—	72
Jetmen,	4	50	Jajce, jedno	—	2
Oves,	6	50	Mleko, liter	—	10
Ajda,	6	—	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	5	—	Telečje	—	60
Koruza,	5	80	Svinjsko	—	60
Krompir,	1	80	Koštrunovo	—	36
Leča,	12	—	Piščanec	—	40
Grah,	12	—	Golob	—	16
Fizol,	8	—	Seno, 100 kgr.	1	51
Maslo,	—	92	Slama, 100	—	142
Mast,	—	68	Drva trda, 4 kub. m.	6	40
Speh svež,	—	58	„ mehka, 4 „	4	80

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v m ³	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	733.9	16.0	sl. svzn.	jasno	0.00	
8. u. pop.	732.4	29.4	sl. zapad	del. oblač.		
9. u. zveč.	732.3	21.4	„	„		
Srednja temperatura 23.3 za 2.5° nad normalom.						

Zahvala.

K sklepu šolskega leta, katerega je praznovala šišenska šolska mladina (broječa nad 100 glav) z zahvalno sv. mašo na Rožniku in imela potem šolsko veselico na Drenikovem, podarila je veleslavna tvrška bratov Koslerjev 75 litrov piva, velespostovana gospa Ana Knez-ova ves kruh, predsednik krajnemu šolskemu svetu in veletržec g. J. C. Juvančič in g. Jakob Matijan, posestnik v Gorenji Šiški pa sta plačala zajuterk pedesetim ubožnejšim šolskim otrokom.

Vsem tem imenovanim dobrotnikom in prijateljem šolske mladine izreka podpisani najtoplejšo zahvalo. Povrni obilo Bog!

O jednom tudi vsa čast in zahvala gospodu Fr. Kavšek-u zupanu Spodnje Šiške, kateri je otrokom svoje občine zadnji šolski dan izplačal vse nabrane hrošče ter jim s tem napravil mnogo veselja.

V Šiški, dne 31. julija 1894.

Anton Javoršek,
sol. voditelj.

Za Matej Cigaletov spomenik v Črnem Vrhu nad Idrijo so darovali p. n. darovalci:

Ces. svetnik J. Murnik, deželni odbornik v Ljubljani 10 Kr.; L. Svetec, deželni poslanec in c. kr. notar v Litiji 10 Kr.; J. Vidmar, župnik v Žireh 10 Kr.; vodija T. Zupan, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani 4 Kr.; J. Ambrož, kapelan c. in kr. mornarice 4 Kr.; J. Rudolf, šol. vodja in posestnik na Vrabcih 4 Kr.; G. Del Cott, c. kr. okrajni glavar v Logatcu 2 Kr.; V. Zupančič, c. kr. okrajni šolski nadzornik v Ljubljani 2 Kr.; J. Bergant, c. in kr. morsk podčestnik 2 Kr.; L. Picigas, katehet v Idriji 2 Kr.; Neimenovanec v Poddragi 2 Kr.; Tereza Hrovatin, posestnikova hči v Vipavi 1 Kr.; Mici Premra, trgovčeva hči v St. Vidu 1 Kr.; Ivana Kristan, soproga orožniškega vodja v Mengšu 1 Kr.; Mici Lampe, trgovčeva hči v Črnem Vrhu 1 Kr.; Ana Lampe, trgovčeva hči v Črnem Vrhu 1 Kr.; Franja Kos, poštna upraviteljica v Črnem Vrhu 1 Kr.; Anton Lampe, trgovčev sin v Črnem Vrhu 1 Kr.; Franja Rudolf, trgovčeva hči v Črnem Vrhu 1 Kr.; Mici Čuk, trgovčeva hči v Črnem Vrhu 1 Kr.; J. P. v Črnem Vrhu 1 Kr.; I. J. v Črnem Vrhu 1 Kr.; V. Tončič, čevljarski mojster v Idriji 1 Kr.; V. Kopatin, dijak v St. Vidu nad Vipavo 1 Krono.

Odbor za Cigaletov spomenik v Črnem Vrhu nad Idrijo.

Eksekutivne dražbe.

Mat. in Neža Žagar iz Vasi št. 11 posestvo s pritlikinami (720 gld. in 35 gld.) dne 22. avgusta in 26. septembra v Kočevji.

Fr. Lekana iz Petkovca št. 74 posestvo (3585 gld.) dne 30. avgusta in 29. septembra (ponovitev) v Logatci.

Ive Prusa iz Draščic zemljišče (1227 gld.) dne 17ega avgusta v Metliki.

Marija Ponikvar, omož. Florijančič v Ljubljani terj. posestva (116 gld. 66 kr.) dne 7. avgusta in 4ega septembra v Žužemberku.

Jak. Brinška od Sv. Gregorija zemljišče (1711 gld.) dne 28. avg. in 2. okt. v Vel. Laščah.

Ant. Korosca iz Čateža zemljišča (1994 gld. in 32 gld. 40 kr.) dne 28. avg. in 28. sept. v Trebnjem.

Jan. Škofa iz Dol. Vasi (radi terjatve 99 gld. 63 kr.) posestva (2286 gld.) dne 27. avg. in 27. sept. v Cirknici.

Agrarske operacije.

V izvršitev glavne in nadrobne razdelbe posestnikom v Kovku in v Gojzdu skupno v last spadajočih zemljišč davčne občine Križna Gora, in sicer: 254 oral 1177 stirijskih sežnjev — 146 hektarov 59 arov gozdov in 159 oral 147 stirijskih sežnjev — 91 hektarov 55 arov pašnikov skupne površine; dalje v izvršitev nadrobne razdelbe posestnikom v Kovku skupno v last spadajočih gozdov in pašnikov davčne občine Kovk, in sicer: gozdov 331 oral 1578 stirijskih sežnjev — 191 hektarov 7 arov, oziroma 84 oral 336 stirijskih sežnjev — 48 hektarov 46 arov skupne površine postavila gospoda c. kr. okrajnega komisarja Jožefa Oreska v Postojni, oziroma v Ljubljani, kot c. kr. krajnega komisarja za agrarske operacije. Uradno poslovanje tega c. kr. krajnega komisarja se prične dné 10. avgusta 1894. — Načrt o nadrobni razdelbi v katastralni občini Dertija ležeče pašne parcele št. 224 bode od dné 8. avgusta 1894 do vstetega dné 23. avgusta 1894 v občinski pisarni v Dertiji razgrnen na upogled vsem udeležencem. Načrtova obmejitev s kolci in njegovo pojasnjevanje po c. kr. krajnem komisarju se je že vršila. To se daje na znanje s pozivom, da morajo neposredno kakor posredno udeleženi svoje ugovore zoper ta načrt v 30. dnéh, od prvega dneva razgrnitve dalje, t. j. od dné 8. avgusta 1894 do dné 8. septembra 1894, pri krajnem komisarju g. Margheriju vložiti pisano ali dati ustno na zapisnik.

E. Schimarda

priloga p. n. potujočemu občinstvu svojo
oblastveno dovoljen

potniško pisarno

s pravico za preskrbovanje navadnih,
povratnih, naročniških in obhodnih
voznih listov, za prirejanje zabavnih,
romarskih in drugih posebnih
vlakov, dalje za podajanje pojasnil
potnikom za tu- in inozemstvo po železnici in po morju.

Pisarna je v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.
406 3-1

France Pavšner

krojač v Ljubljani

naznanja preč. duhovščini in sl. občinstvu, da se je
preselil v Dijaške ulice št. 9.
Ob enem se prav toplo priporoča v izdelovanje
talarjev, sukenj, havelok in
razne obleke 182 26-19
ter zagotavlja trajno delo in uljudno postrežbo.

Ako hoče prečast. duhovščina in sl. občinstvo
kupovati prav dobro in trajno izdelano

tapetarsko pohištvo

naj se obrne do tapetnika in dekoratérja

Adolfa Klarer-ja

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 22,

kateri prevzema vsa v to stroko spadajoča naročila
in je natančno izvršuje.

Zanesljivim naročnikom dovoli tudi plačevanje na obroke. 389 5-3

Št. 535/m. s. sv.

405 (2-2)

Razpis ponudbinske razprave.

Podpisani c. kr. mestni šolski svet razpisuje vnovič **pismeno ponudbinsko razpravo** za oddajo in dobavo **zidarskih, kamnoseških in krovskih del** ter za dobavo **kamenin** pri **gradnji nove dvorazredne ljudske šole na ljubljanskem barju**

na 20. dan meseca avgusta letos

ob 11. uri dopoldne.

Dotični načrti, proračuni mer. pogoji in drugi pripadajoči pripomočki so razgrnjeni v pisarni mestnega stavbinskega urada za navadnih uradnih ur vsacemu na vpogled.

V ponudbah nastavi ponudnik s števkami in besedami jednotne cene in na njih podstavi proračunljive skupne zneske ter oddaj te ponudbo zapечатene in opremljene s 5% vadijem v gotovini ali vrednostnih papirjih do določenega roka pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.

Na ponudbe, ki bi došle prekasno, in na take, ki bi se ne skladale popolnoma z navedenimi pogoji, se ne bode oziralo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

1. dan avgusta 1894.

Št. 17.592.

Oklic.

IV. 1209/1894.

C. kr. za mesto deleg. okr. sodišče v Ljubljani odredi za

javno dražbo

v zapuščino dné 29. julija 1894 umrlega dr. **Pavla Preinitsch-a**, hišnega zdravnika v bližnici na Studencu, spadajočih **premičnin** narok na

9. avgusta 1894

dopoldne ob 9. uri v zapuščnikovem stanovanju na Studencu. Pri tem naroku se bodo premičnine proti gotovemu plačilu prodajale ter jih mora kupec takoj odstraniti.

Prodajale se bodo razne hišne oprave, obleke in perilo, posebno tudi medicinske kuge, glasovir, konj, več voz itd.

C. kr. za mesto deleg. okrajno sodišče v Ljubljani,

dné 2. avgusta 1894.

409 1-1

Po znižani ceni!

Drobtinice

Uredil dr. Fr. Lampe. — Izdala katol. družba za Kranjsko.

Letniki XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI po 60 kr., letnik XVII 80 kr., po pošti 10 kr. več.

Zanimiva vsebina z nekaterimi slikami. — Primerna knjiga za slovenske družine.

Dobivajo se v „Katoliški družbi za Kranjsko“ v Ljubljani, Stari trg št. 13.

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

prilagodeno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

Ta pijača vpliva ohladilno in oživajočo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo. (VIII.) 51 27

Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

Izvirnik: Giesshühl-Puchstein, zdravilno kopalnice pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: Franc Brlekner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd., pa tudi cela mašna obleka v najprilagodnejši obliki. 54 26-14

Cerkveni paramenti.

9 zlatih, 13 srebrnih kolajna

9 častnih in priznanih diplom

Kwizdov

186 20-8

IX 126 (8-5)

korneuburški živinoredilni prašek

za konje, goveda in ovčad.

Škatlja 70 kr., pol škatlje 35 kr.

Z najugodnejšim uspehom rabi se že 40 let v vseh večjih blevih proti pomanjkanju slasti, slabemu prebavljenju, v zboljšanje ukusnega in izdatnejšega mleka.

Glavna za oga:

Pazi naj se na varstveno znamko in zahteva le Kwizdov Korneuburški živinored. prašek.

Frano Iv. Kwizda c. in kr. avstro-ogerski in kralj. rumunski dvorni založnik

Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Fristen dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske države.

v Ljubljani

Prešernov trg

Potna in okrepčevalna sredstva

Pravo francosko žganje.

Za notr. in vnanjo rabo.

Stekl. 40 in 60 kr.

Dunajske želodčne kapljice

Domače bolečine tolažeče

in okrepčujoče sredstvo.

1 stekl. 10 kr., 12 st. 1 gl.

Indicon, novo, sig. učink.

proti kurjim očesom in

bradavicami. Stekl. 30 kr.

Lekarna pri orlu

Svobode nasl.

Za čiščenje zob in ust:

Menthol, ustna voda

40 kr.

dto zobni prašek

30 kr.

dto zobna pasta

20 kr.

Obvezila, lastni izdelek, najcenejše.

priporoča nastopne specialitete za poletje.

Kot toaletne predmete:

Pariški toal. poudr,

rudeč, bel, rumen

10 kr., škatl. 25 kr.

Amerikans. vazelina

po 10, 15, 20 kr.

Crème celeste, prire-

jeno po francoskem

receptu, po 10 kr.

POVESTI

VI. zvezek: ANDREJ KALAN

je izšel ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti 23 kr. v „Katoliški Bukvarni“ in „Katol. Tiskarni“ v Ljubljani.

Dobé se še II., III., IV. in V. zvezek.

Domača zanesljiva trdka!

Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše

žepne in stenske ure ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate verzice, medaljone, prstane, zapestnice, naprsne igle prodaja in ima v zalogi

Fr. Čuden

v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša izvršuje tekem 14 dnej. — Za blago pri njem kupljeno istotako za natančno popravilo jamči. 158 21

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

Fran Stare,

sobni slikar,

v Ljubljani, Breg št. 20

priporoča se v izvrševanje vseh v

dekoracijsko-slikarsko stroko
spadajočih del 26217-16

z zagotovilom okusno-modernega dela proti
zmerni ceni.

Razglas.

Na javni zmanjševalni dražbi se bodo oddala

popravljanje šole v Lescah

na lici mesta

dné 16. avgusta t. l.

ob 10. uri dopoldne.

Vzkljene cene so:

zidarsko delo	1047	gld.	83	kr.
kamnoseško delo	41	"	64	"
tesarsko delo	425	"	37	"
mizarsko delo	193	"	10	"
ključničarsko delo	203	"	11	"
barvarsko delo	47	"	68	"
steklarsko delo	61	"	60	"
lončarsko delo	48	"	—	"
šolska oprava	134	"	70	"

Dela se bodo oddala posamezna ali pa skupaj.
Zahteva se 10% varščine. Natančnejša pojasnila v
šoli v Lescah. 388 3-3

Krajni šolski svet v Lescah.

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega
zemljiško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje
ter so

pupilarno varna,
davka in fatiranja prosta,
sposobna za kavcije,

osebno za vlaganje častniških ženitvenih kavolj;
razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. za-
stavnih pisem osigurana z gld. 253-33 hipotekarne
vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod
v Ljubljani. 295 18

Obrtniki in trgovci,

375 26-5

člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani,

priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:

Bončar France pleskar v Ljubljani, Rimska cesta.	Jager Janez mesar v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.	Sever Primož mizar za hišno opravo v Ljubljani, Gradaške ulice št. 22.
Blaznik L. v Ljubljani, Stari Trg št. 12. Zaloga najraznovrstnejšega galanterijskega blaga.	Kovač France čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.	Schmelzer Bertr. stolar v Ljubljani, ob St. Jakobskem mostu.
Boucon Andrej stolar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7. priporoča največjo svojo zalogo najraznovrstnejših stolov natančno in trajno iz najboljšje tvarine izdelanih.	Kozak Josip mesar v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Šega Jakob jermenar v Ljubljani, Poljanska cesta.
Čamernik Ignacij kamnosek v Ljubljani, Poljske ulice št. 49.	Kregar Ivan pasar in srebrar v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8. opozarja proč. duhovščino in cerkv. prodajništva na izvrstno urejeno delalnico, v kateri izdeljuje vsakovrstno cerkveno posodo in orodje iz najzanesljivejše kovine, zlata in srebra po najnižji ceni.	Šerik Ivan krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Černe Jožef urar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Matkovič Dragotin brivec v Ljubljani, Pred škoščjo.	Šturm Franc krojač v Ljubljani, na Bregu štey. 11.
Čermelj Jernej trgovina z južnim sadjem i zelenjadjo v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Maté Avgust čevljarSKI mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Tome France poznatar v Ljubljani, Streliške ulice
Dolenc Oroslav svečar v Ljubljani, Gledališke ulice priporoča pristne čebelno-voščene sveče voščene zvitke in méd. Zaloga pristnega brinja in brinjevca. Vse po najnižji ceni.	Mihelič M. ščetar in zaloga krtač v Ljubljani Florjanske ulice št. 40, Selenburgove ulice.	Tomšič Luka vrtnar v Ljubljani, Poljanske ulice
Dostal Karol tapetnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31.	Ozelj Gabrijel tapetnik v Ljubljani, Tržaška cesta.	Uran & Večaj pečarja v Ljubljani, Igriške ulice.
Brata Eberl slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja, tovarna za oljate barve, lak in pokost, Ljubljana, Franciškanske nlice št. 4. P. n. občinstvo opozarja posebno na izdelke, katere sva zastavila na obrtnijski razstavi v deželnem mu- zeji „Rudolfinum“.	Paušner Franc krojač v Ljubljani, Dijaške ulice.	Velkavrh Fr. jermenar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Fajdiga Filip mizar v Ljubljani, Slonove ulice.	Pauer Friderik pekár v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50.	Virk Sebastijan čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Fajdiga Ivan mokar v Ljubljani, Križevniški trg, filijala na Vrhnikih priporoča in ima vedno v zalogi vsakovrstno moko in otrobe po prav nizki ceni.	Perko Franc sobni slikar v Ljubljani, Florjanske ulice.	Zorman Alojzij mokar v Ljubljani, Florjanske ulice.
Hinterlechner Karol čevljar v Ljubljani, Francovo nabrežje 23.	Petrič Fr. trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Špitalske ulice.	Zalaznik Jakob slašičarski in pekovski mojster v Ljubljani, Stari Trg štey. 21, priporoča štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno slašičarsko in pekarsko pečivo.
	Plehan Valentin izdelovatelj voščenihi sveč in lectar v Ljubljani, sv. Petra cesta.	Zadnikar Henrik pasar in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17. izdeluje iz najboljšje tvarine najraznovrstnejšo cerkveno posodo in orodje po najnižji ceni. Popravi in prenovi stare predmete.
	Rebek Josip ključar v Ljubljani, Francovo nabrežje, zaloga ključev iz aluminija vseh elektrotehničnih priprav hišnih telegrafov itd.	

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovce z železino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10
prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za
oboče, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, storje itd. itd.,
vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki
izberi

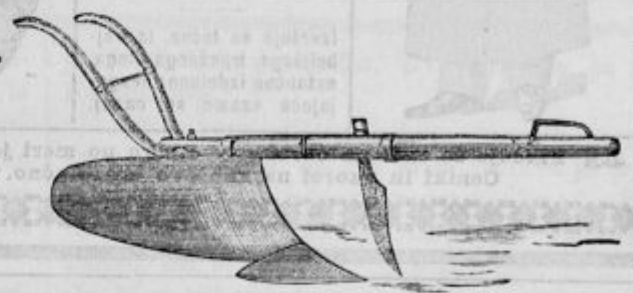
drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe
in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsako
vrstnih ledenic (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na
izborne vodne žage in pile, za kojih jakovost se jamči.

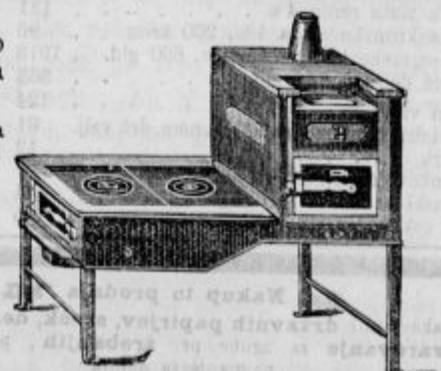
Zunanja naročila se takoj in vestno izvrše. Kar bi ne ugajalo, se rado voljno zamenja
istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159 23

Kovači! Tu kupujete železo naj-
ceneje, pri pošteni vagi
in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bode-
te prepričali!

CARBOLINEUM!

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar
v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

epozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno
podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko všteto dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primernih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna **razpela**, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na **križeva pota** izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-24

V postojnski jami

170 1-1 priredi se

dné 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne
običajna

veselica z električno razsvitljavo,

kakor o binkošti vsacega leta.

Vstopnina za osebo 1 gld. — Otroci pod 10 leti
so vstopnine prosti. 397 3-3

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

kmetijskih
strojev in orodja

Strojev
za vinarstvo

vsakovrstnih
sesalk
pralnih strojev
ovijalnikov,
zravnalnikov
perila

patentovanih
mlinov
za domačo upo-
rabo,

239 na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-16)

Avgustu Kolb, tovarna strojev
Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštena postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.
Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani 266 25-14

priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak

za cerkve. Pripoznalna spričevala od že napravljenih tlakanj
so na razpolago.

Lončene peči vsake barve.

Zarezane strešnike, najboljše
nejše kritje. in najce-

Roman in Portland ce- ment.

Cevi iz kamenine za vodovode,
stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Drainage cevi za sušenje močvirnih
zemljišč.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek

za prečastito duhovščino

„pri rudečem križu“

623 52-33

Viljema Skarda

IV., WALTERGASSE 1, DUNAJ, IV., FAVORITENSTRASSE 28

priporočajo za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško
ter redovniško obleko za
duhovnike

kot: Havelock, vrhne
suknje, duhovniške
suknje itd.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih
predpisih izvršeno:

birete, kolarje, napr-
nice, vsakovrstne du-
hovniške čepice.

Paramente preskrbuje
po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz naj-
boljšega, trpežnega blaga,
natančno izdelano; neuga-
jajoče vzame se nazaj.

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago.
Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Dunajska borza.

Dné 4. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 45 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 45 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1013 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	363 " 75 "
London vista	124 " 55 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. vej.	61 " 02 1/2 "
20 mark	12 " 20 "
20 frankov (napoleonov)	9 " 90 "
Italijanski bankovci	44 " 55 "
C. kr. cekini	5 " 89 "

Dné 3. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 60 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 40 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " — "
Dunavske vravnane srečke 5%	127 " 20 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 40 "
Posojilo goriškega mesta	— " — "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " 40 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "
Priporitne obveznice državne železnice	222 " 25 "
" južne železnice 3%	155 " 35 "
" južne železnice 5%	128 " 50 "
" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijske rubežne srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	68 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	70 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	164 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3190 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	480 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 " 75 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	74 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	82 " 80 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	166 " 50 "
Papirnih rubljev 100	133 " 37 1/2 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšeza dobitk
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.